

Dosarul nr. 3ra-1013/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, Gr. Dașchevici, V. Clima)

ÎNCHEIERE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Valentin Bârlad,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Bârlad împotriva Primăriei mun. Chișinău, terți Direcția Generală-Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, Societate pe Acțiuni „Investcom” privind contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Valentin Bârlad împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 04 decembrie 2017, Valentin Bârlad a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul Valentin Bârlad a indicat că Primăria mun. Chișinău nu și-a executat obligațiile asumate prin scrisoarea de garanție nr. 05-113/860 din 19 noiembrie 1996, prin urmare reclamantul s-a adresat la 09 octombrie 2014 către pârâta cu un demers privind repartizarea unui apartament cu 3 odăi, iar prin răspunsul nr. B-1741/17 din 14 noiembrie 2017 solicitarea sa a fost respinsă, astfel încât pârâta și-a schimbat poziția expusă anterior în scrisoarea de garanție menționată.

Reclamantul consideră că prin atribuirea apartamentului solicitat unui terț, care era al treisprezecelea în lista comună, i-au fost încălcate drepturile sale și ale familiei lui, cu 3 copii, prevăzute de pct. 28 alin. (8) al Hotărârii Guvernului nr. 338 din 08 octombrie 1984, în contextul în care reclamantul era inclus în rând al doilea în lista de prioritate, în prezent fiind primul în listă.

Reclamantul a relatat că acțiunile Primăriei mun. Chișinău sunt discriminatorii, motivul adresării către Primăria mun. Chișinău fiind și refuzurile repetate ale Societății

pe Acțiuni „Investcom” (fosta Asociație Științifică de Producție, Investiții și Comerț Exterior „Moldova Investcom”) de a soluționa problema locativă a reclamantului Valentin Bârlad.

Reclamantul Valentin Bârlad a solicitat admiterea acțiunii, anularea actului emis de Primăria mun. Chișinău nr. B-1741/17 din 14 noiembrie 2017, ca fiind în contradicție directă cu legislația în vigoare și propriile garanții asumate de Primăria mun. Chișinău, obligarea Primăriei mun. Chișinău să emită un act administrativ, prin care să excludă textul „din contul repartizării apartamentului în casa din str. Grenoble de către instituția respectivă” și să înlocuiască formularea cu „Primăria garantează restituirea unui apartament similar cu trei camere lui Valentin Bârlad, persoană îndreptățită de a primi locuință prin executarea obligației creditoriale atestată cu nr. 1 în lista privilegiată ca familie cu trei copii, conform Hotărârii Guvernului nr. 338 din 08 octombrie 1984” și repararea prejudiciului moral în sumă de 443400 lei.

Prin încheierile protocolare din 05 decembrie 2017 și din 05 decembrie 2018 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost atrași în proces în calitate de terți Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare al Consiliului municipal Chișinău și SA „Investcom”.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Bârlad împotriva Primăriei mun. Chișinău, terți Direcția Generală-Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, SA „Investcom” cu privire la anularea răspunsului nr. B-1741/17 din 14 noiembrie 2017, obligarea Primăriei mun. Chișinău să emită un act administrativ, prin care să excludă textul „din contul repartizării apartamentului în casa din str. Grenoble de către instituția respectivă” și să înlocuiască formularea cu: „Primăria garantează restituirea unui apartament similar cu trei camere lui Valentin Bârlad- persoană îndreptățită de a primi locuință prin executarea obligației creditoriale atestată cu nr. 1 în lista privilegiată ca familie cu trei copii, conform Hotărârii Guvernului nr. 338 din 08 octombrie 1984”, repararea prejudiciului moral în sumă de 443400 lei (f.d. 2-4, vol. II).

Prin decizia din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Valentin Bârlad împotriva hotărârii din 17 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Bârlad împotriva Primăriei mun. Chișinău, terți Direcția Generală-Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, SA „Investcom” privind contestarea actului administrativ (f.d. 81-90, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță just a respins pretenția lui Valentin Bârlad, deoarece această cestiune nu poate fi soluționată în cadrul prezentei cauze civile, pe motiv că emitentul răspunsului contestat nu are calitatea de pârât, reclamantul înaintând pretenția nominalizată exclusiv împotriva Primăriei mun. Chișinău.

Instanța de apel a reținut că în cazul dat scrisoarea Primăriei mun. Chișinău nr. 05-113/860 din 19 noiembrie 1996, nu reprezintă un act administrativ în sensul definit de lege, inclusiv în contextul în care a fost emisă anterior intrării în vigoare la 18 august 2000 a Legii contenciosului administrativ, motiv pentru care pretenția nominalizată a

apelantului este nefondată, ori prin scrisoarea indicată s-a solicitat administrației și comitetului sindical al Asociației Științifice de Producție, Investiții și Comerț Exterior „Investcom” realizarea unor acțiuni, fără ca acestea să constituie o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Prin urmare, instanța de judecată nu poate substitui autoritatea publică la determinarea conținutului scrisorilor acesteia și, în consecință, nu poate obliga autoritatea respectivă să substituie sintagmele utilizate în scrisorile sale.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 18 august 2020, Valentin Bârlad a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Valentin Bârlad.

În motivarea recursului, recurentul Valentin Bârlad a invocat că decizia instanței de apel este ilegală, deoarece nu corespunde tuturor normelor de drept și nu răspunde în mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate în procesul examinării apelului.

Recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, suplimentar a indicat că instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante ale cauzei, iar concluziile acesteia vin în contradicție cu probele administrare, fapt ce a adus la încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și normelor de drept procedural.

La 22 septembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale-Locativ Comunale și Amenajre a Consiliului municipal Chișinău, SA „Investcom” copia recursului depus de Valentin Bârlad împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 150, vol. II).

La 05 octombrie 2020 Primăria mun. Chișinău a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Intimații Direcția Generală-Locativ Comunală și Amenajre a Consiliului municipal Chișinău și SA „Investcom” nu și-au valorificat dreptul de a depune referință la recursul depus de Valentin Bârlad împotriva deciziei din 03 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 03 iunie 2020, fiind recepționată de recurentul Valentin Bârlad la 22 iulie 2020, fapt ce se confirmă prin semnătura aplicată pe scrisoarea de însoțire, anexată la materialele cauzei (f.d. 101 vol. II).

Recurentul Valentin Bârlad s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus în termen, recurs la 18 august 2020. (f.d. 105-146, vol. II).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Valentin Bârlad în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor

în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Valentin Bârlad este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Valentin Bârlad se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan